

LAŽNA RUŽA

sa švedskog preveo:
Midhat Ajanović - Ajan

LAŽNA RUŽA JAKOB WEGELIUS

• **ORIGINALNI NASLOV:** DEN FALSKA ROSEN •

• **EDICIJA PAUK** - KNJIGA V •

• **UREDNIK:** ALMIR ŠEHALIĆ •

• **PRIJEVOD:** MIDHAT AJANOVIĆ AJAN •

• **LEKTURA:** NADA SALOM •

• **PRIPREMA ZA ŠTAMPU:** ALMIR ŠEHALIĆ •

• **ŠTAMPARIJA:** DOBRA KNJIGA - SARAJEVO •

• **IZDAVAČ:** AGARTHIC COMICS •

• **WWW.AGARTHICCOMICS.BA** •

• **WWW.STRIPOVI.BA** •

ŠTAMPANO U BOSNI I HERCEGOVINI

• SARAJEVO, 2023. GODINA •

COPYRIGHT © **JAKOB WEGELIUS, 2020**

ALL: JAKOB WEGELIUS

ORIGINAL TITLE: DEN FALSKA ROSEN

FIRST PUBLISHED BY BONNIER CARLSEN, 2020, STOCKHOLM, SWEDEN

PUBLISHED IN THE BOSNIAN LANGUAGE BY ARRANGEMENT WITH BONNIER RIGHTS,

STOCKHOLM SWEDEN

NIJEDAN DIO OVE KNJIGE NE SMIJE SE REPRODUKOVATI, KOPIRATIILI PRENOSITI
U BILO KOJEM OBILIKU, ELEKTRONSKIM ILI MEHANIČKIM SREDSTVIMA, UKLJUČUJUĆI I FOTOKOPIRANJE,
PRESNIMAVANJE ILI DRUGE VIDOVE ČUVANJA PODATAKA BEZ PRETHODNOG PISMENOG ODOBRENJA
AGARTHIC COMICSA, OSIM AKO JE ZAKONOM IZRICIĆTO DOPUŠTENO.

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement
of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible
for any use which may be made of the information contained therein.

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Cultural
Meeting Point
Institute of Youth

• OVO IZDANJE JE OBJAVLJENO NA BOSANSKOM JEZIKU •

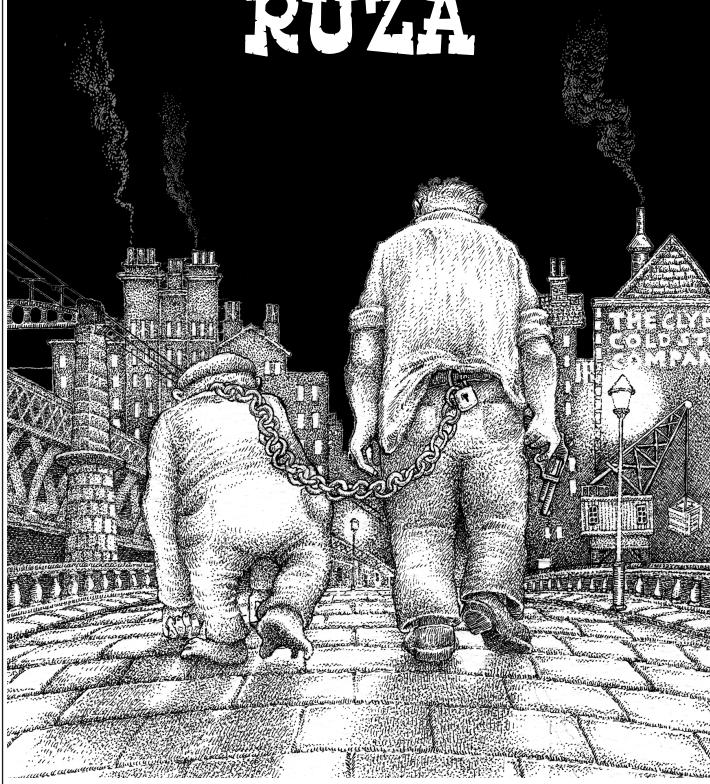
**SWEDISH
ARTSCOUNCIL**

PRIJEVOD OVOG DJELA JE PODRŽALO

VIJEĆE ZA UMJETNOST ŠVEDSKE, SA ZAHVALNOŠĆU.

Jakob Wegelius

LAŽNA RUŽA

S A D R Ž A J

L I K O V I 11

U P O Z O R E N J E 33

P R V I   D I O Z A B A V N I   P A R K   B R O C K D O R F F

1. Gost na večeri.....	43
2. Piljevina i terpentin.....	50
3. Svijet zabave	57
4. Neočekivani susret.....	64
5. Proročicino priznanje.....	69
6. Karantin	77
7. Pero	82
8. Prekid ugovora.....	88
9. Oko koje ne vidi.....	95
10. Šparoge i rakovi.....	100
11. Kraljica Tejosa	106
12. Tajna broda <i>Hudson Queen</i>	112
13. <i>Pinctada Margaritifera</i>	118

D R U G I D I O
S H E T L A N D J A C K

14. Rombach & Rombach.....	129
15. Porculanska djevojčica	136
16. Li Jing.....	144
17. Otok Četvrtka.....	149
18. Tajna <i>S/S Rose</i>	157
19. Detektiv	165
20. Lord Kilvaird	171
21. Kuća u ulici Oswald	177
22. Straight flush	185
23. Zbogom, mornaru.....	192

←88— ♦ — 33 →

T R E Ć I D I O
K R A L J I C A Š V E R C E R A

24. Rupa u podrumu.....	203
25. Ukradeni predmeti u tovaru	209
26. Lucky Lucy's Social Club.....	216
27. Groznica.....	224
28. Telegram.....	232
29. Shanlyev bar.....	236
30. Simmons.....	244
31. Bršljan.....	250
32. Acetilen	256
33. Bernie the Butcher.....	261
34. Na život i smrt	267
35. Opomena.....	275

36. Tarantello	281
37. Pozdrav iz Glasgowa	288
38. Vrući glogov čaj	293
39. Šešir.....	298
40. Noćna šetnja.....	303

→ 88 ← ————— ♦ ————— → 33 ←

Č E T V R T I   D I O O B A L A   U   M A G L I

41. Oluja i rat	311
42. Racija.....	315
43. Drzak plan	321
44. Ucjena.....	328
45. Šansa	335
46. The Black Cart	341
47. Nepozvani gost.....	347
48. Najgora plovidba.....	353
49. Bilješka i ponovni susret.....	361
50. Kingston Kings	368
51. Uskoro si moj	373
52. Bez izlaza.....	378
53. Zapaljive flaše.....	383
54. Povlačenje	389
55. Izdajnik.....	394
56. Sve se okreće	400
57. Igra je završena	409

58. Obala u magli.....	414
59. Zapaljena kuća.....	418
60. Cijelim putem do Gourocka.....	423

←Cet→ ————— ♦ ————— →33←

P E T I   D I O L A Ž N A   R U Ž A

61. Dvogled	429
62. Plima.....	437
63. Dobar i hrabar drug.....	442
64. Prava sreća.....	447
65. O ajkulama	451
66. Hladan čelik i vreli začini.....	456
67. Sirotište Highland	464
68. Vjetrovi sudbine.....	468
69. Neočekivani susret	475
70. Istočno.....	482
71. Goodbye, fare-ye-well	487
72. Stara ljljačka.....	493
73. Lažna ruža	500
74. Život ide dalje	506
75. Château Lafourcade.....	511

←Cet→ ————— ♦ ————— →33←

L I K O V I

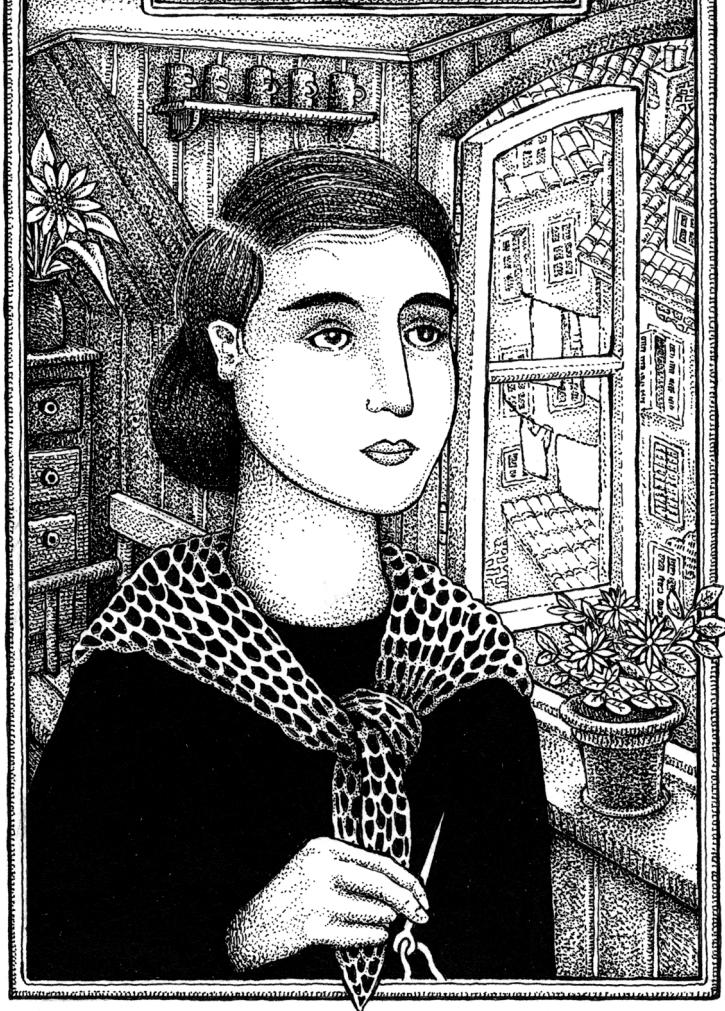
SALLY JONES
First Engineer

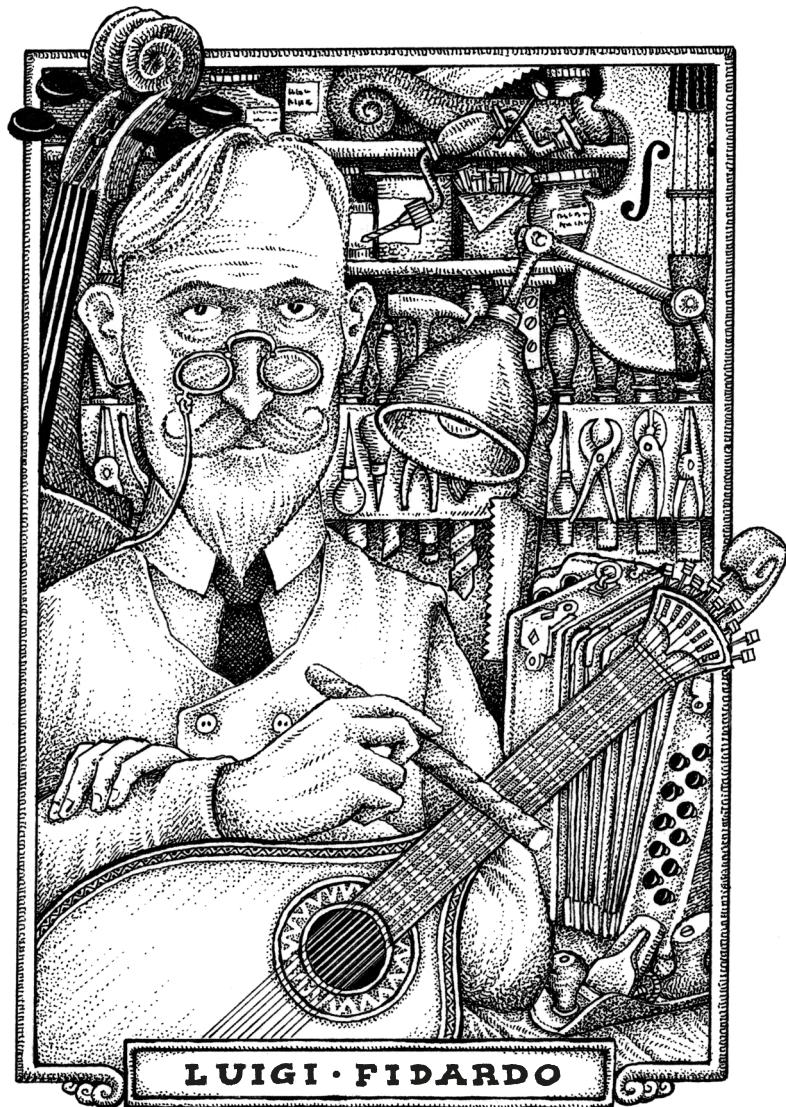

Henry Koskela

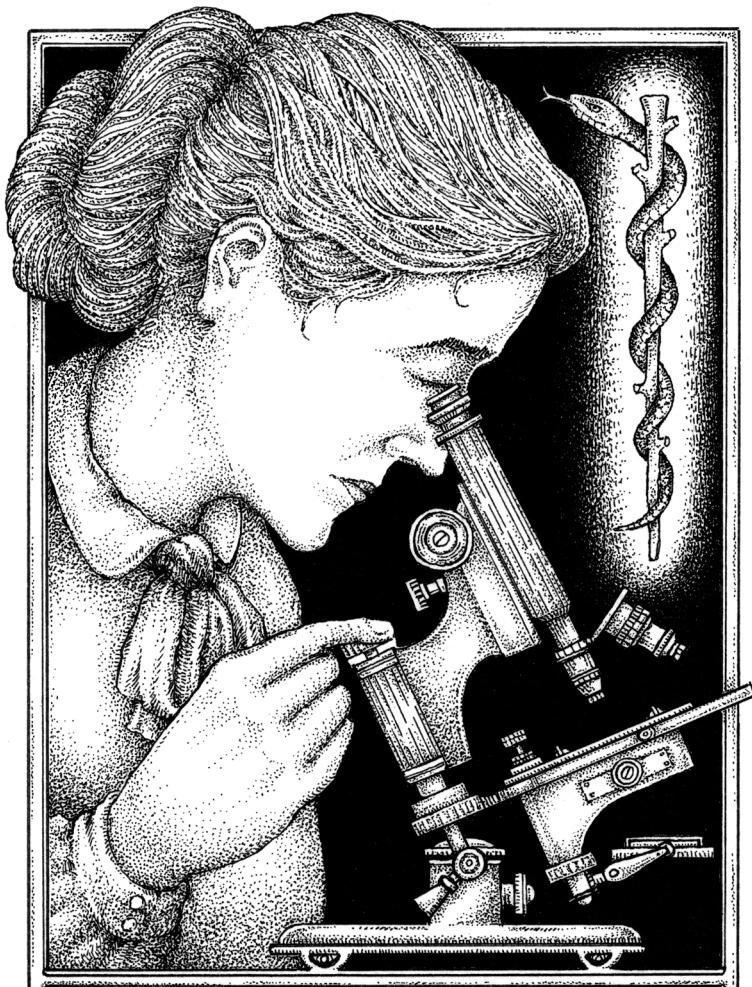

Ana Molina

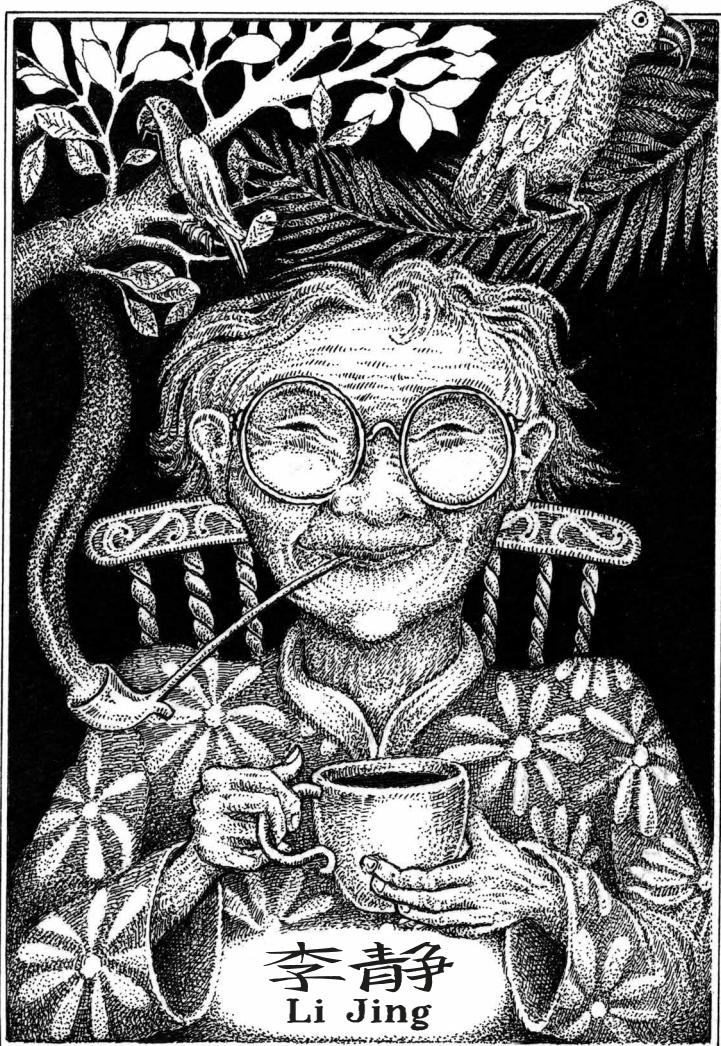
LUIGI · FIDARDO

Doktor Rosa Domingues

HARVEY JENKINS & STUPPEN

李静
Li Jing

MORTIMER GORDON

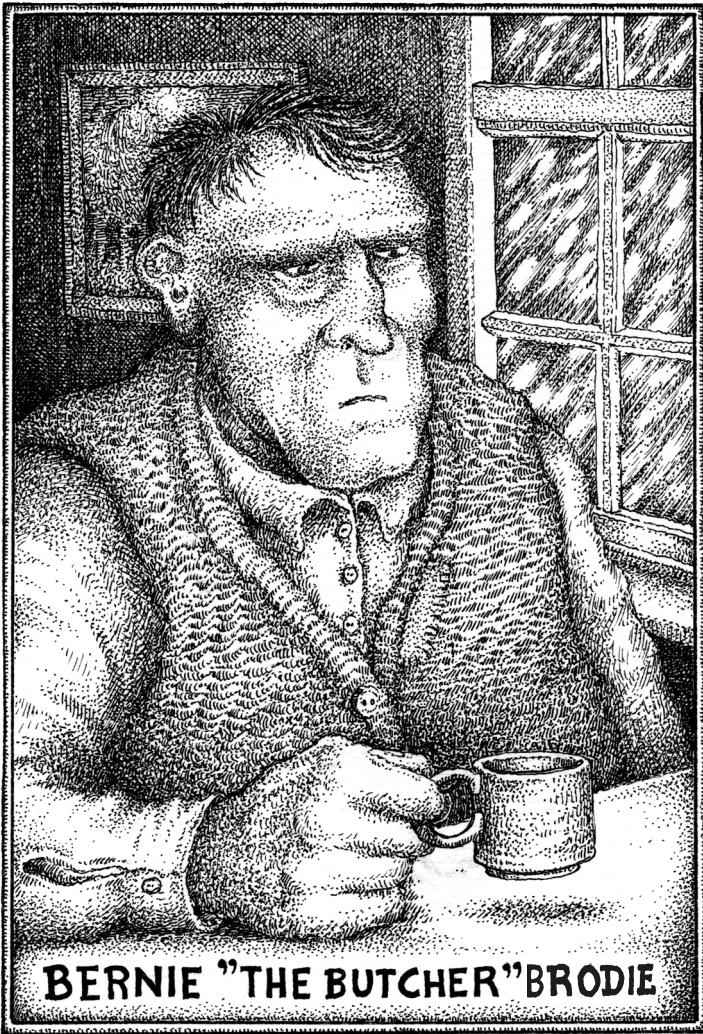

F·I·G·E·R·C·A·T·A

FLORENZA
TARANTELLO

A·T·A·T·A·T·A·T·A·T·A

BERNIE "THE BUTCHER" BRODIE

LUCKY · LUCY'S

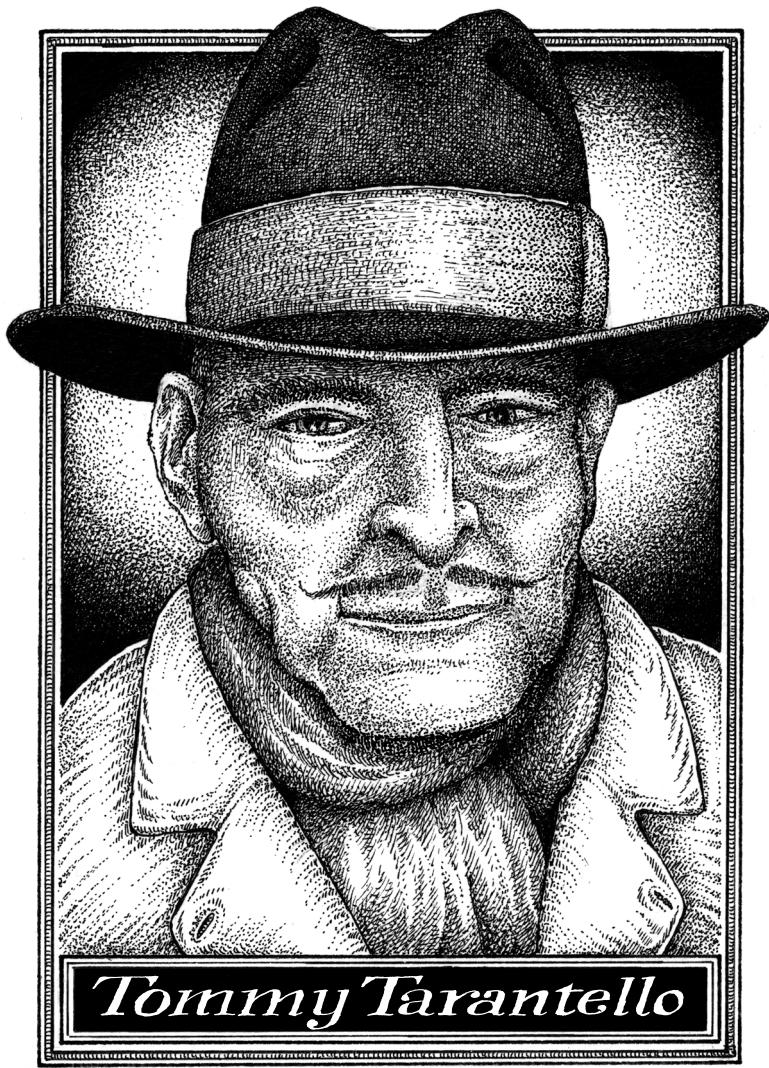
SOCIAL · CLUB

KEVIN
MILLER & CARL
BECKER

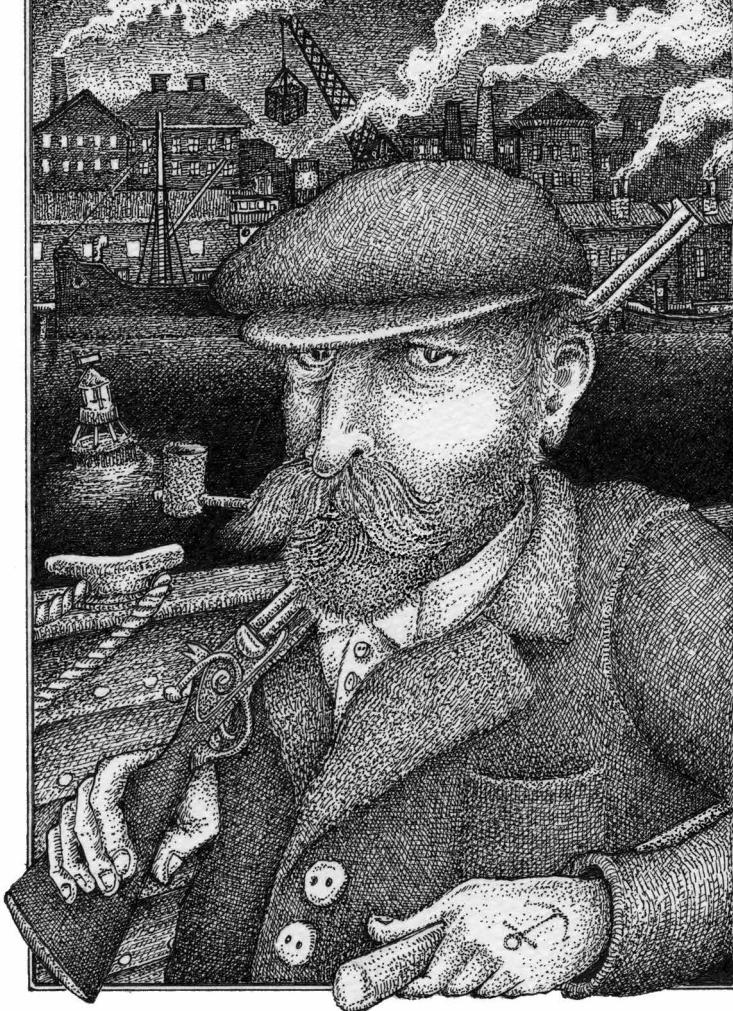

RAZOR QUEEN

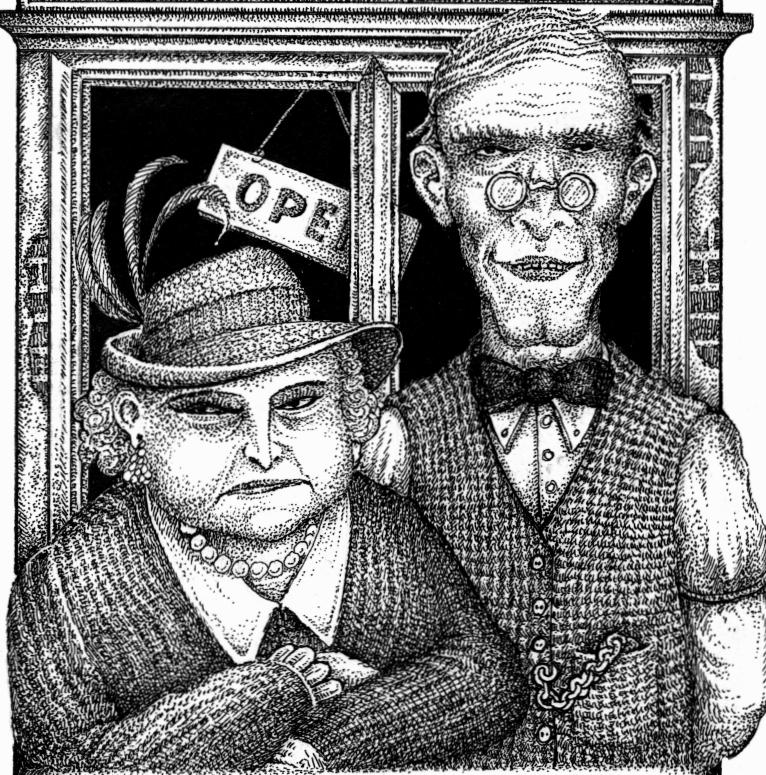

Tommy Tarantello

• SIMMONS •

Oswald Street
ANTIQUES

Fiona & Enoch Flint

Jack Shaw

1910

Madame Lafourcade

Upozorenje

Za gospodjicu,

Zamolili ste me da zapišem sve što znam o čovjeku po imenu Shetland Jack. I ja će to uraditi. Ispričat će Vam o njegovom teškom životu. I još će vam ispričati o užasnoj istini poslije njegove nasilne smrti.

Ali, priča o Shetland Jacku ne završava njegovom smrću. Sad je to postalo dio moje vlastite priče. I ja to moram zapisati koliko god da mi je teško. Najveći dio onoga što mi se dešavalo posljednjih godina bih najradije zaboravila.

Trebat će mi nekoliko sedmica da ovo ispričam do kraja. Možda i cijeli mjesec. Ali Vi možete ako želite čitati dok ja pišem. Svake večeri će vam ostaviti najnovije stranice na onom stolu od mahagonija koji se nalazi kod ulaza u veliki salon.

Pisaća mašina koju ste mi posudili je jako dobra. Nikad ranije nisam pisala na Imperialu. Imala sam jedan stari *Underwood No. 5*, ali ostala mi je u Lisabonu. Zgurana je u mom mornarskom ormaru na *Hudson Queenu*.

Hudson Queen je Šefov i moj brod. Kupili smoga jednom davno u New Yorku nakon čega je on postao naš dom. I naš kruh. Mi smo prokrstarili najveća svjetska mora i više se ne

mogu sjetiti svih luka gdje smo tovarili i istovarali teret.

Prije pet godina smo došli u Lisabon. Tu smo dobili posao da prebacimo teret keramike u jednu malu luku po imenu Agiere. Luka se nalazi na rijeci Zêzere, nekoliko milja u unutrašnjosti. Posao je izgledao lak, ali ispaо je velika nesreća. U Agireu su nam banditi oteli *Hudson Queen* i potopili ga u rijeku.

Ja i Šef smo se nekako izvukli zdravi i čitavi. Ali kad smo došli u Lisbon, policija je uhapsila Šefa. Optužili su ga da je ubio čovjeka po imenu Alphonse Morro. Šefa su osudili na 25 godina strogog zatvora.

Odjednom sam ja postala jedna životinja bez gospodara u nepoznatom gradu. Ljudi su urlali i tražili me po ulicama. Zvali su me *Ubičin majmun* i željeli su mi nanijeti zlo.

Bila sam izgubila Šefa. I *Hudson Quenn* je isto tako bio izgubljen. Nisam imala gdje da idem niti čemu da se nadam. Ali baš kad sam mislila da je sve izgubljeno, srela sam Anu Molina. Samo zahvaljujući njoj ja sam još uvijek živa. Iako su me svi drugi smatrali ubičinim ludim majmunom, ona me je skrivala i štitila.

Anin dom je postao i moj. I njen prijatelj, majstor za muzičke instrumente, senjor Fidardo, postao je i moj prijatelj. On mi je dopustio da radim u njegovoj radionici i naučio me svoj zanat. Zahvaljujući njemu ja sam postala dobar majstor

za popravku harmonika i mogu, ako treba, zamijeniti vrat na gitari.

Uz pomoć Ane i senjor Fidarda ja sam postupno otkrivala istinu poslije potapanja *Hudson Queen* i ubistva Alphonse Morroa. Uzelo mi je to četiri duge godine. Ipak, na kraju je Šef oslobođen. Dan kad su ga pustili iz zatvora bio je najsretniji u mom životu.

Nakon nekog vremena Šef i ja smo se vratili u Agiere. Uspjeli smo izvući *Hudson Queen* na površinu i odšlepati je do Lisabona. Nakon četiri godine pod vodom naš je brod postao olupina. Kako bismo prikupili novac potreban za obnovu broda nas dvoje smo prihvaćali svaki najamni posao koji se mogao naći u lisabonskoj luci. Ali zarada je bila bijedna i skoro sve što bismo dobili išlo je za hranu i druge potrepštine.

Do sada smo uspjeli obnoviti kabinu i počeli smo reparirati kormilarsku sobicu. Ipak je ostalo još puno da se uradi. Najgore je što je veliki parni kotao uništen u eksploziji prilikom potapanja. Nije mi jasno kako ćemo nabaviti novi kotao. Zbog toga se ponekad pitam hoće li *Hudson Queen* ikad više zaorati po velikim morima.

Ja vam ovo pričam zato što je priča o *Hudson Que-*

enu djelomično ista kao i priča o Shetland Jacku. Poslije ćete shvatiti šta mislim reći.

Sad mi se Lisbon i *Hudson Queen* čine tako dalekima. Kroz prozor potkrovila gledam kako sunce izlazi iza osjenčenih brda na istoku. Jarka svjetlost je obojila cijelu kotlinu u vatrenožutu. A dolje na obali rijeke vidi se magla kako se probija između drveća. Maloprije sam vidjela Šefa kako se biciklom spušta niz veliku cestu. Mislim da se zaputio prema Lodèvi kako bi nabavio oštricu za Vašu parnu pilu. U tom slučaju ću ja isprobati pilu kad se on vrati. To će biti zabavno.

Šef Vam je valjda već pričao kako smo se nas dvoje sreli. Vidjelo se da mu u početku niste vjerovali. Nije važno. Vi niste prvi koji ne vjeruje da jedan gorila može naučiti posao brodskog strojovođe.

Ali, ja sam gotovo cijeli moj život živjela među ljudima i prema ljudskim pravilima. Ipak, ja nisam ljudsko biće. Ja više nisam obična životinja. Pa šta sam onda? Stvarno ne bih znala reći. Jedino u šta sam sigurna je da sam ja prijatelj mojim prijateljima. I to mi je dosta.

Bez obzira na to što smo se Vi i ja sreli tek nedavno, madam, ja Vas računam u moje prijatelja. Zato Vas moram

upozoriti. Priča koju ste me zamolili da ispričam je strašna. I tužna. Budite spremni čitati stvari za koje ćete kasnije poželjeti da ih nikad niste čuli.

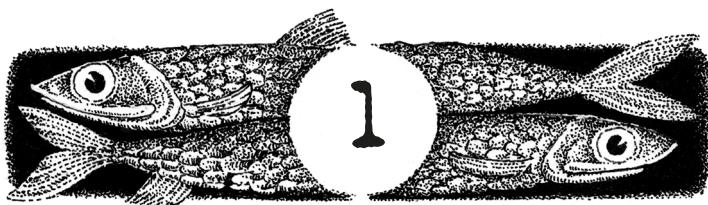

PRVI * DIO

ZABAVNI PARK BROCKDORFF

Gost na večeri

Prvo ću pričati o Harvey Jenkinsu. S njim je sve, zapravo, počelo. I završilo se.

Jenkinsa smo prvi put sreli u Lisabonu. Bilo je to jedne večeri u aprilu prošle godine. Sjećam se da je Šef cijeli dan tovari ledene kocke u ribljoj luci. Kao jedan dio nadoknade za rad dobili smo pola kilograma inćuna za večeru. Šef je sjedio na palubi i gulio krompir dok sam ja raspirivala vatrnu peć. Iako baš nismo bili pri novcu nismo morali štedjeti na drvima. Kutija za cjepanice pokraj peći bila je uvek napunjena ostacima drvene građe. Te večeri sam naložila nekoliko dasaka od našeg starog kabinskog namještaja.

Dok se krompir kuhao, svaki od nas je uzeo sapun i peškir i izašao van. Mi smo sebi mogli priuštiti samo dvije ili tri posjete kupatilu mjesečno inače smo se prali u rijeci Tejo. Malo uzvodno je voda bila čista i uz plažu se nalazio mostić kao i kabina za presvlačenje.

Nakon pranja prošetali bismo se lagano uz kej. Sunce je bilo nisko od čega je rijeka svjetlucala crvenim i zlatnim bojama. Šef je zviždukao sam za sebe. Bio je dobro raspoložen. Takav je bio skoro svakog dana u posljednje dvije sedmice, sve otkako je dobio posao drugog mašiniste na jednom putničkom parobrodu koji se zvao *Funchal*. Trebao se ukrcati na brod za nepunu sedmicu i onda biti odsutan mjesec dana.

Imali smo nekih pedesetak metara do našeg mjesta na keju kad sma primijetila da se neko ukrcao na *Hudson Queen*.

„Ko bi ovo mogao biti?“, rekao je Šef protrljavši dlanovima oči kako bi bolje video. „Samo da ne bude neko ko će tražiti novac od nas. Jesmo li platili za čuvarsku službu i svježu vodu ovaj mjesec?“

Ja sam potvrđno klimnula. Koliko sam ja znala svi naši računi bili su plaćeni.

Kad smo se malo približili, shvatili smo da to nije bio neki lučki službenik koji nas je čekao. Čovjek je bio odjeven u dugi, otrcani mantil i nosio je šešir sa malim obodom koji mu je izgledao za nekoliko brojeva premal. Na ramenu mu je stajala jedna velika, sivkasta ptica od neke neobične vrste.

Čovjek je razgledao brodski sat koji je visio na prednjoj strani jarbola na *Hudson Queenu*. Okrenuo se prema nama kad nas je čuo. Bez žurbe je spustio stari, izlizani

brončani sat i krenuo nam u susret.

„Aha“, rekao je Šef. „A ko ste vi?“

Čovjek je bio u šezdesetim godinama. činilo mi se. On se osmješivao, ispruživši ruku prekrivenu izblijedjelim mornarskim tetovažama. Hiljadu i jedna bora se ocrtavala na njegovom mršavom, izbratzdanom licu. Ptica na njegovom ramenu, raspoznala sam, bio je jedan pijetao. I on je morao biti prestar. Kroz rijetko perje se tu i tamomogla vidjeti blijeda koža. Tamnosive, vlažne i slijepo oči su prazno buljile.

„Jenkins mi je ime“, rekao je čovjek oštrim glasom i sa škotskim naglaskom. „Harvey Jenkins. Oprostite što sam se popeo na brod bez dozvole. Jeste li vi vlasnik broda?“

„Da“, rekao je Šef.

„Desilo se da sam prolazio kejom“, rekao je Jenkins. „I ugledah vaš brod. To je, vidim, jedan Clyde Puffer. Takvih ima dosta uz škotsku zapadnu obalu. Ja sam zapravo i sam radio na jednom od tih brodova kao mašinist. Vozili smo poštu i svakakve nimirnice između kopna i Hevridskih otoka. Ali to je bilo davno.“

Šef je zablistao. Nije bio baš čest slučaj sresti nekoga ko zna koja vrsta broda je *Hudson Quenn*.

„Može li se baciti jedan pogled ispod palube?“, upitao je Jenkins. „Stare uspomene... Razumijete?“

„Nema se šta vidjeti“, rekao je Šef uzdahнуvši. „Brod

je ležao na dnu rijeke četiri godine.“

„Ja bih ipak pogledao“, rekao je Jenkins. „Zabavno mi je još jednom ući u unutrašnjost jednog *Puffera*.“

Tako se desilo da je Šef pokazivao *Hudson Queen* čovjeku koji se zvao Harvey Jenkins. Jenkins je želio vidjeti svaki čošak broda, tako da je to potrajalo neko vrijeme. U međuvremenu sam ja pržila inćune. Šef je ponudio Jenkinsa da jede s nama i on je prihvatio.

Sjedili smo nekoliko sati za stolom u kabini. Jenkins je bio veoma znatiželjan i raspitivao se kako se jedan Clyde Puffer zadesio tu u Lisabonu. Šef mu je ispričao kako smo *Hudson Queen* našli u New Yorku prije desetak godina i kuda smo sve putovali s njim.

Potom je Harvey Jenkins ispričao svoju životnu priču.

„Ja sam gomilu godina proveo na moru“, rekao je. „A onda mi je jednog dana iznenada dosadilo. Otišao sam na kopno i kupio jedno imanje u Oklahomi. Usred Amerike, što dalje od mora. Imao sam nekoliko kokoši i svinja i jedan par goveda. I još pet hektara zemlje da orem. Jednog dana sam upregao konja u kola i odvezao se do South Benda da kupim sjemena. Kad sam se vratio nakon nekoliko dana, mog imanja nije bilo. Ni krava ni svinja. Niti štale koju sam svojim rukama sagradio. Svega je nestalo. Tornado je pro-

hujao tim krajem. Tako tu bude tamo u Oklahomi. Među onim ruševinama našao sam ovog pijetla, bio je više mrtav nego živ. On je bio jedino što mi je tornado dopustio da zadržim. Uzeo sam ga sa sobom i od tada nas dva tumaramo svjetom.“

Pijetao je otvorio kljun i Jenkins mu je dao komadić krompira.

„Trenutno radimo u jednom putujućem zabavnom parku“, nastavio je Jenkins. „Nije loše. Može se vidjeti svijeta. Ovdje u Lisabon smo došli prije sedam dana. Naš šator i kola su postavljeni na ravnici pokraj Cais do Sodré. Ja održavan parnu mašinu na ringišpilu, a Pijetao... da, nikad nisam smislio neko drugo ime za njega... on plaši djecu svojim sivim očima.“

Pijetao se nagnuo naprijed, spustio glavu nakoso i zaškiljio na svoje jedno slijepo oko. Kao nagradu je dobio još jedan komadić krompira.

„Dodatac neke večeri da nas gledate“, nastavio je Jenkins. „Ulaz je besplatan. I možete se voziti na ringišpilu koliko god želite“

„Hvala vam puno“, rekao je Šef, „ali ja ču se za par dana ukrcati na jedan putnički parobrod za Brazil. A do tada moram srediti mnoge svari. Čini mi se da ćemo morati pričekati na vožnju ringišpilom kad slijedeći put dođete u

Lisabon.“

Jenkins je pogledao Šefa pa mene, pa onda opet Šefu.

„Aha...“, rekao je zastajkujući. „Znači Sally Jones će ostati sama na brodu... dok si ti na pučini, je li tako?“

Šef je klimnuo potvrđno:

„Sally Jones se dobro snalazi i kad je sama. Osim toga ona ima prijatelje u gradu.“

Jenkins me je pogledao zamišljeno. Osjećala sam da mu je nešto palo na pamet.

Malo smo još pričali o jednom i drugom, prije nego se Jenkins zahvalio. Poželio je Šefu sretan put za Brazil. Kad smo stajali na izlazu, Jenkins se okrenuo prema meni i rekao:

„Nešto se sad mislim, ti bi bila perfektna za posao na ringišpilu. I mašinist i gorila... ti si ustvari kao stvorena da radiš u lunaparku!“

Šef i ja se zgledasmo. Onda Šef reče:

„Mi prihvatom svaki posao koji možemo dobiti. Sakupljamo novac za brod.“

Ja sam klimnula glavom. Posao mašiniste u lunaparku ne bih odbila.

„Odlično“, rekao je Jenkins. „Ja ne mogu ništa obećati. Trenutno nema posla kod nas. Ali, radnici u lunaparku su jedan vrlo nemiran narod. Oni dolaze i odlaze kako im se ćefne. Je'n, dva, tri i eto nekog radnog mjesta slobodnog.

Vidjet ću šta mogu učiniti. To mogu obećati.“

Tu smo se pozdravili sa Harvey Jenkinsom. Ja i Šef smo se potrudili da prije noći pričvrstimo brod za privezište dok je Jenkins odlazio niz kej sa Pijetlom na ramenu. Ja sam gledala zamišljeno za njima. Jenkins je izgledao kao pristojan čovjek, činilo mi se. Ali nešto mi kod njega nije bilo u redu. Nisam znala šta bi to tačno bilo.

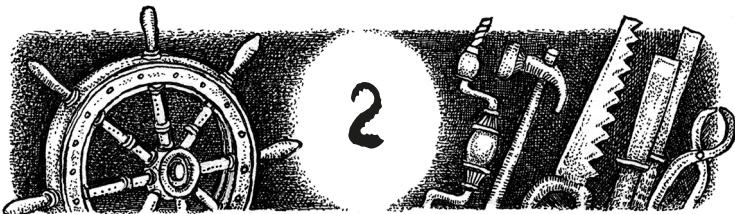
Tek nakon pola sata, kad sam se svalila u moju viseću mrežu i ugasila noćnu lampu, shvatila sam šta mi je to smetalo kod našeg gosta:

On nije bio nimalo iznenadjen kad me je ugledao.

Ljudi koji me vide prvi put uvijek budu radoznali. Postavljaju pitanje. Ne meni, razumije se, već Šefu. On tada mora objasniti da ja, doduše, jesam gorila, ali da ja razumiem šta ljudi govore i da sam jednako sposobna u svom poslu kao i bilo koji drugi brodski mašinist.

Ali Harvey Jenkins nije postavio nijedno takvo pitanje Šefu. Kako to?

Odgovor je možda bio jednostavan, mislila sam. Jenkins je bio toliko mnogo svijeta da ga više ništa nije moglo iznenaditi.

Piljevina i terpentin

Četiri dana kasnije došlo je vrijeme da se Šef ukrca na S/S Funchal. Padala je kiša tog jutra. Miris prosute vode i hladne zore zario mi se u nozdrve dok sam pomagala Šefu da ponese svoju mornarsku vreću do *Funchalovog* mjesta na keju u Doca de Alcântara.

Veliki putnički brod je uplovio u luku prethodne noći i već nakon nekoliko sati će opet isploviti zapadnim kursom, prema Rio de Jaineru u Brazilu.

Šef je bio pun očekivanja i možda jednu mrvu nervozan. Tokom zime on je imao nekoliko poslića kao skiper na jednom od lučkih službenih brodova čija je zadaća bila da ne pusti nikog neovlaštenog u luku. Tako smo se ja i Šef pozdravili na keju.

„Pazi na sebe“, rekao mi je Šef i potapšao me po ramenu.